

מעקב הומניטרי ינואר 2010

סקירה כללית

ב-10 בינואר הרסו כוחות ישראליים את בתיהם של יותר מ-100 תושבים, לרבות בניין בית הספר של הכפר; הילדים לומדים מאז באוהלים. צילום: פטריק צול

מספר תקריות שהתרחשו ברחבי השטח הפלסטיני הכבוש (שפ"כ) במהלך חודש ינואר הדגישו את פגיעותן של קהילות רועים וחקלאים רבות, מרביתן בדואיות, המתמודדות עם תנאי חיים עלובים, הגבלות גישה ו/או סכנת עקירה בכפייה.

בגדה המערבית, רבות מהקהילות החלשות הללו ממוקמות בבקעת הירדן ועל המדרונות המזרחיים של נפות בית לחם וחברון, היכן שהרשויות הישראליות הכריזו על שטחי קרקעות גדולים כסגורים לצורכי אימונים צבאיים. באחת מהקהילות הללו, חירבת טאנא (שכם), הרס הצבא הישראלי 16 מבנים, לרבות בית-ספר ששירת 40 ילדים, ובכך הביא לעקירתם בכפייה של 100 מבין 250 תושבי היישוב. משפחות המתגוררות בשלוש קהילות אחרות, שגם הן נמצאות ביישטחים צבאיים סגורים, קיבלו במהלך חודש ינואר צווי גירוש, שבעקבותיהם מצויים 76 בני אדם בסכנת עקירה בכפייה. בקהילה בדואית אחרת בבקעת הירדן (כעאבנה), קיבל בית-הספר היסודי צו הפסקת עבודה (השלב הקודם לצו הריסה), והרשויות החלו לדרוש מתושביהם להציג היתרים מיוחדים כדי לעבור במחסום (מחסום ייטב) החולש על הכניסה לעיר יריחו, שהיא מרכז השירותים העיקרי שלהם. ב-2009 נהרסו בשטח C של הגדה המערבית לכחות 191 מבנים, שרובם הגדול נמצאו ביישטחים צבאיים סגורים - נתון זה נמוך ב-20 אחוזים משיעור ההריסות ב-2008.

אף שהלכה למעשה, כל אוכלוסיית עזה מושפעת מתנאי מחייה עלובים ומהגבלות גישה, מי שספגו את הפגיעה הקשה ביותר כתוצאה מהגשמים הכבדים בחודש ינואר ומההצפות שלאחריהם, בשכונת אל מועירגה היו כמה מתושביה החלשים והפגיעים ביותר: כ-800 תושבים, רובם בדואים, נאלצו להתכנות באופן זמני מבתיהם; כ-500 מהכבשים והעזים שלהם, וכן מאות תרנגולות, מתו בשיטפונות, וכוורות רבות נהרסו - מקים שפגעו עוד יותר במחייתם.

הנושאים בגיליון זה:

הגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית: נפגעים - עלייה במספר מקרי פציעה של פלסטינים במהלך הפגנות עקירה בכפייה בקנה מידה נרחב בצפון הגדה המערבית • מגמות הפגנה ועקירה בכפייה בשנת 2009, ירושלים המזרחית ושטח C • זרקור על "שטחים צבאיים סגורים" שטחי אש" • הגבלות נוספות מוטלות על הגישה של בדואים במחסום בבקעת הירדן • תוכנית תגובה הומניטרית לשטח C • תנועה וגישה: הקלות משמעותיות בתנועה בנפת חברון • חששות מתמשכים בנושא הגישה של עובדים הומניטריים בגדה המערבית.

רצועת עזה: נפגעים בסכסוך הישראלי-פלסטיני • הסלמה באלימות הישראלית-פלסטינית מביאה להרג שמונה פלסטינים בחודש ינואר • המצור נמשך; ירידה של 21 אחוזים ביבוא • אספקת דלק • תוכנית הקיצוב של גז לבישול נמשכת • מחסורים נוספים בדלק תעשייתי מעמיקים את משבר החשמל • הצפות בעזה ותגובות • סקירה כללית: שנה אחרי "עופרת יצוקה": הצורך ההומניטרי נותר גבוה בשל המצור המתמשך • עדכון בנושא שפעת מסוג A (H1N1) בעזה לקראת סוף 2009 • עדכון בנושא הפניות לטיפול רפואי בחו"ל • ישראל מפרסמת דוח המתייחס לממצאי דוח גולדסטון

ברחבי השפ"כ: אתגרים המקשים על מימוש הזכות לחינוך בשפ"כ • עדכון בנושא מימון הומניטרי

הטלת המצור הגדיל במידה ניכרת את עלות המשלוחים ההומניטריים, בשל מיקום המחסום, היעדר מרחב אחסון ודרישת הרשויות הישראליות לארוז מחדש מיכלים במצעי אריזה. כמו כן בחודש זה, באירוע משותף עם ההתאחדות הבין-לאומית של סוכנויות הפיתוח (AIDA) והמתאם ההומניטרי מטעם האו"ם לשפ"כ, נקבע כי "הסגר המתמשך על רצפת עזה פוגע בתפקודה של מערכת הבריאות... וגורם להידרדרות מתמשכת בגורמים החברתיים, הכלכליים והסביבתיים המכתיבים את הבריאות."

הקלת ההגבלות על שימוש פלסטיני בשטח C, והפסקת הריסות הבתים בגדה המערבית, הסרת המצור מעל עזה והקלת פעולתם של ארגונים הומניטריים חיוניים לשיפור המצב ההומניטרי בשפ"כ ולהשבת כבודה של האוכלוסייה.

אמצעים שהרשויות הישראליות אימצו לאחרונה הפחיתו במידה ניכרת את יכולתן של סוכנויות הומניטריות להושיט סיוע לאוכלוסייה בירושלים המזרחית או לפעול מתוך העיר, והם עלולים לתרום להמשך בידודה מיתרת הגדה המערבית. האשרות המונפקות לעובדי ארגונים לא ממשלתיים אינן אשרות עבודה, אלא אשרות תייר המונעות מהם לעבוד בתחומי ישראל. בנוסף על כך, בינואר ניכרה הרעה נוספת בגישה של עובדי מערכת הבריאות המחזיקים בתעודות זהות של הגדה המערבית לבתי-חולים בירושלים המזרחית.

ברצועת עזה הופחתה החודש עוד יותר היכולת להביא מצרכים חיוניים, בשל הסגר המוחלט של מעבר הדלק (נחל עוז), אשר הפך את מעבר כרם שלום למעבר הסחורות המתפקד היחיד (מלבד שרוול המסוע במעבר קרני). התייעול ההדרגתי של כל המשלוחים ההומניטריים לכרם שלום מאז

הגדה המערבית

נפגעים בגדה המערבית

עלייה במקרי פגיעה של פלסטינים במהלך הפגנות

זה החודש השלישי ברציפות ניכרת עלייה במספר פגיעות של פלסטינים בגדה המערבית בידי כוחות ביטחון ישראלים, ובתקריות הקשורות באלימות במעורבות מתנחלים ישראלים. בינואר נפצעו בסך הכול 76 פלסטינים בהקשר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני, לרבות 68 (מתוכם שנים-עשר ילדים) שנפצעו בידי כוחות צבא או משטרה ישראלים, ושבעה שנפצעו מידי מתנחלים. בנוסף על כך נפצעו החודש בגדה המערבית תשעה מתנחלים מידי פלסטינים, שישה מתוכם, לרבות ילד בן שנה, בתקריות שבהן יידו פלסטינים אבנים על כלי רכב שנעו בכבישי הגדה המערבית. לא היו מקרים שבהם נהרגו פלסטינים או ישראלים בגדה המערבית בהקשר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני.

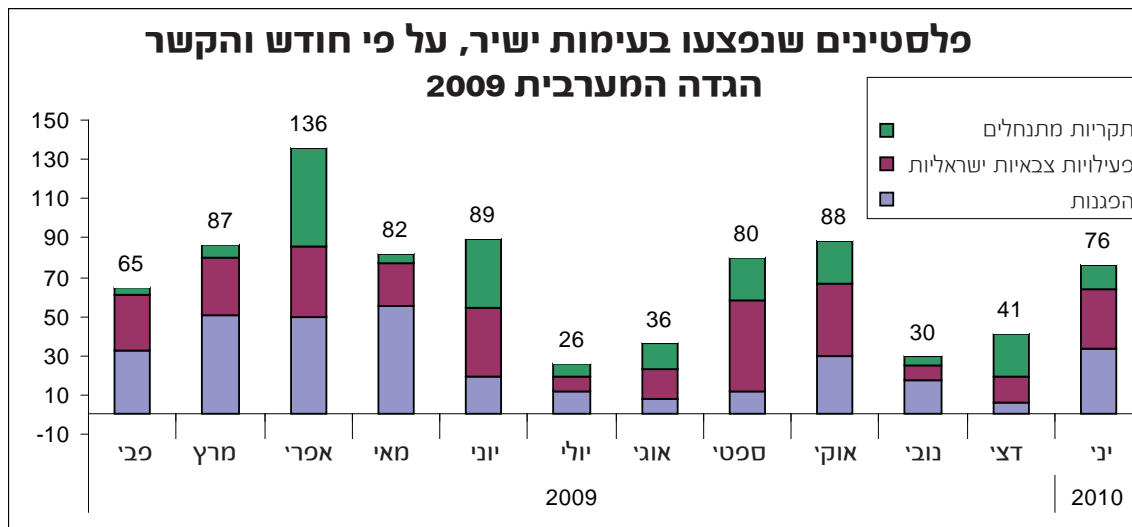
כמעט מחצית מהפלסטינים שנפצעו על ידי כוחות הביטחון הישראליים (34 מסך 69 פצועים) נפצעו במהלך ההפגנות השבועיות נגד הגדר, שהתקיימו בכפרים נעלין, בלעין (בנפת רמאללה) ואל-מעסרה (בנפת בית לחם), ובהפגנות השבועיות נגד הגדר והרחבת התנחלות חלמיש על חשבון אדמה פלסטינית, בכפר א-נאבי סאלח (נפת רמאללה). ארבעה מבין הפצועים היו ילדים פלסטינים, כולל ילד בן תשע שגורה ונפצע בראשו מקליע מתכת מצופה גומי שירו הכוחות הישראליים במהלך הפגנה שהתקיימה בנעלין ב-1 בינואר.

יתר מקרי הפגיעה הפלסטיניים התרחשו במהלך מבצעים צבאיים ישראלים או תקריות שונות אחרות. תקרית אחת ראויה לציון, שהתרחשה ב-13 בינואר ליד הכפר ספא (חברון), הביאה לשלושה מקרי פגיעה, כשחיילים ישראלים

פתחו באש וירו קליעי מתכת מצופים גומי על חקלאים ונתינים זרים שניסו לטעת עצים. השטח בו התרחשה התקרית הוכרז בעבר ל"אדמת מדינה" על ידי הרשויות הישראליות, המסרבות להתיר לחקלאים לעשות בו שימוש. כמעט שלושים אחוזים משטחי הגדה המערבית הוכרזו על ידי ישראל, באופן חד-צדדי, ל"אדמת מדינה", ונכללו בגבולות המועצות האזוריות והמקומיות של ההתנחלויות הישראליות, בצעד שמונע מן הפלסטינים לעשות שימוש בשטחים הללו.

גם כן בחודש זה, שבעה פלסטינים נפצעו בידי מתנחלים ישראלים,¹ וכן דווחו תשע תקריות של גרימת נזק לרכוש בידי מתנחלים. חמישה מן הפצועים בידי מתנחלים נפגעו במהלך או מייד אחרי הפגנות המחאה המתקיימות מדי שבוע בשכונת שייחי גיראח שבירושלים המזרחית. בשל ניסיונות מתמשכים של ארגון מתנחלים להרחיב את נוכחותו באזור,² הפכה השכונה למוקד התלקחות של מתחים בין פלסטינים לישראלים בתוך ירושלים המזרחית, ובכך הצטרפה לנעלין, בלעין, אל מעסרה ונבי סלאח, כזירה שבועית של מחאה מאורגנת.

שני מקרי פגיעה נוספים במעורבות מתנחלים התרחשו כשמתנחלים נכנסו לכפר ביתיללו (רמאללה) והתעמתו עם תושביו, בתגובה על הריסה - בידי הרשויות הישראליות - של מבנה ששימש בית-כנסת במאחז סמוך. התקרית התרחשה בהקשר של האסטרטגיה המכונה "תג המחיר", שמיישמות קבוצות מתנחלים קיצוניות. בדוח שפורסם בנובמבר 2009 זיהה המשרד לתיאום עניינים הומניטריים (OCHA) את ביתיללו כאחת הקהילות הפלסטיניות הפגיעות במיוחד לאסטרטגיית "תג המחיר" של המתנחלים.³

גם כן במהלך החודש, ב-19 בינואר הרס המנהל האזרחי הישראלי (המנהאי"ז) שני מבנים שהיו חלק ממבנה מגורים בכפר גיבע (ירושלים), בגין היעדר היתר בנייה. ההריסה השפיעה על משפחה פלסטינית בת תשע נפשות, ביניהן חמישה ילדים, השוהים כעת באותו חלק של מבנה המגורים שלא הושפע מן ההריסה.

במהלך החודש המשיכו הרשויות הישראליות להנפיק צוו הפסקת עבודה והריסה נגד מבנים בשטח C שנבנו בלי היתר הבנייה הישראלי הדרוש. המבנים שהושפעו על ידי צווים אלה בינואר כללו שמונה מבני מגורים, חמישה מבנים בבנייה, מבנה דו-קומתי וקרוואנים ששימשו כבית-ספר, מסגד ושירותים.

בינואר תיעד המשרד לתיאום עניינים הומניטריים (OCHA) שני מקרים של הרס בידי פלסטינים בירושלים המזרחית, שכתוצאה מהם נעקרו בכפייה שבעה בני אדם, ביניהם חמישה ילדים. על פי דיווחים באמצעי התקשורת הישראליים, במהלך החודש ציין ראש עיריית ירושלים כי ככונת העירייה לאכוף עד 200 צווי הריסה בשטח סילואן רבתי, בתגובה לדרישת בית המשפט העליון שהעירייה תאטום מבנים ותגרש את תושביה של מאחז מתנחלים סמוך, בית יהונתן.⁴ בשנת 2009 גירשו הרשויות הישראליות 53 פלסטינים מבתיהם בשכונת שייחי גיראח שבירושלים המזרחית, בעקבות צו בית משפט ישראלי שתמך בתביעת מתנחלים לבעלות על אדמות באזור (סביב הבעלות על מקרקעין באזור זה ניטש קרב משפטי ממושך).

הגבלות נוספות על גישה של בדואים במחסום בקעת הירדן

מאז אמצע נובמבר 2009, נמנע מורכבת בני שבט אל כעאבנה הבדווי המתגוררים באתרים שונים באזור אל עוגיא שבבקעת הירדן מעבר בכלי רכב במחסום ייטב הסמוך, השולט על הכביש הראשי אל יריחו. הגבלה זו השפיעה בצורה קשה על הגישה של הקהילה לעיר יריחו, שבה הם תלויים לחלוטין למילוי צרכי הבריאות, המים, החינוך

עקירה בכפייה בקנה-מידה נרחב בצפון הגדה המערבית

הרשויות הישראליות הורסות את בתיהם של יותר ממאה C פלסטינים בשטח

בינואר הרסו הרשויות הישראליות 37 מבנים בבעלות פלסטינית בגדה המערבית, ובכך הביאו לעקירתם בכפייה של 109 פלסטינים. כל ההריסות בחודש ינואר בוצעו בשטח C, רובן בקהילה אחת בנפת שכם. נתון זה כמעט כפול בגודלו מהממוצע החודשי של הריסות בשטח C ב-2009 (16), וגדול פי ארבעה מהממוצע החודשי של עקורים בכפייה לשנת 2009 (27 נפש).

ב-10 בינואר הרסו כוחות ישראליים את בתיהם של 100 פלסטינים, ביניהם 34 ילדים, בקהילת חירבת טאנא (שכם), שבבקעת הירדן. ההריסות כללו 16 מבני מגורים, את בית-הספר בכפר, 12 מקלואות לבעלי-חיים, שני מטבחים ומבנה שירותים. בנוסף על כך אולצה הקהילה, שאוכלוסייתה מונה 250 נפש בקירוב, להרוס בעצמה שלושה אוהלי מגורים. חירבת טאנא היא קהילה של רועים וחקלאים, המתגוררים זה כמה עשרות שנים באזור שמאז שנות השבעים ייעד אותו הצבא הישראלי ליישטח צבאי סגור⁵ לצורכי אימונים צבאיים ("שטח אש"), ואשר המנהל האזרחי הישראלי אוסר על בנייה בתחומיו (רי מסגרת להלן). כמעט כל הקהילה, המתגוררת ברובה באוהלים, בפחונים ובמערות ותלויה באדמה למחייתה, כבר נעקרה בעבר, ביולי 2005, כתוצאה מהריסות, אף שמאז בנו התושבים מחדש את בתיהם.

לתושבים ניתן סיוע חירום כדי לתת מענה לצרכיהם הדחופים ביותר. הסיוע כלל מזון, אוהלים ופריטים שונים שאינם מזונות, וכן אספקה לבעלי-חיים, לרבות תרופות וטרינריות. בנוסף, הרשי"פ ציינה שתעבוד עם הקהילה כדי לזהות ולתת מענה לעל צרכים בטווח בינוני עד ארוך, שיתעוררו כתוצאה מן ההריסה. כרגע מתגוררים תושבי הקהילה באוהלים ליד שרידי בתיהם ההרוסים.

ירושלים המזרחית: בשנת 2009 נהרסו בירושלים המזרחית לפחות 80 מבנים⁵, בהשוואה ל-93 בשנת 2008. נתון זה כולל הריסות שבוצעו על ידי הרשויות הישראליות כמו גם הריסות שבוצעו בידי הפלסטינים עצמם בפקודת הרשויות הישראליות. הריסות אלה הובילו לעקירתם בכפייה של לפחות 300 בני אדם, בכללם 149 ילדים. 186 בני אדם נוספים, ביניהם 82 ילדים, הושפעו באופנים אחרים מן ההריסות, למשל בשל הרס חלקי של בתיהם או מקומות עבודתם.

מרבית ההריסות בוצעו באזורים כמו בית חנינא, סילואן, א-טור, גיבל אל-מכבר, א-תיורה, ראס חימיס, ואדי אל-ג'וז, צור באהר, אל-עסווייה והעיר העתיקה. בנוסף על כך הונפקו במהלך השנה כמה מאות צווי הריסה לתושבים פלסטינים של ירושלים המזרחית, במיוחד באזורי בית חנינא, סילואן (לרבות בוסתן), א-טור, א-תיורה וגיבל אל-מכבר. על פי אומדנים שמרניים, בירושלים המזרחית קיימים לפחות 1,500 צווי הריסה תלויים ועומדים. בסך הכול, עד 60,000 תושבים פלסטינים בעיר מצויים בסכנת הריסת בתים ועקירה בכפייה⁶.

בנוסף על כך, 53 בני אדם (שתי משפחות), ביניהם 20 ילדים, גורשו בכוח מבתיהם בשכונת שיחי גיראח הפלסטינית, בעקבות ניסיונות מאורגנים של ארגוני מתנחלים להשתלט על האזור. סכנת גירוש בכפייה מרחפת מעל לפחות 24 בתים אחרים, על 30 יושביהם, כאשר נגד שמונה משפחות כבר נפתחו הליכים משפטיים.

שטח C: במהלך 2009 נהרסו בתחומי שטח C לפחות 191 מבנים, נתון נמוך מן הנתון המקביל לשנת 2008, שבה התרחשו 237 הריסות. כל ההריסות, להוציא תשע, בוצעו במחצית הראשונה של השנה. ההריסות, שמרביתן בוצעו בנפות טובאס, יריחו, חברון ושכם, הביאו לעקירתם בכפייה של 319 בני אדם, לרבות 167 ילדים, כאשר 572 בני אדם, ביניהם 332 ילדים הושפעו באופנים אחרים מן ההריסות. מרבית ההריסות בשטח C היעדים הם קהילות עניות וחלשות של רועים או חקלאים, המתגוררים קרוב להתנחלויות או בשטחים שהצבא הישראלי הכריז עליהם כשטחי אימונים סגורים, או "שטחי אש" (רי מסגרת להלן). על פי הנתונים הרשמיים, בתחומי שטח C קיימים לפחות 3,300 צווי הריסה תלויים ועומדים.

שנעשה לא מכבר שלח המת"ק הפלסטיני מכתב למקבילה הישראלית שלו, ובה ביקש את חידוש ההסדר הקודם, אך עד עתה לא התקבלה תשובה רשמית לבקשה.

תוכנית למתן מענה הומניטרי לשטח C

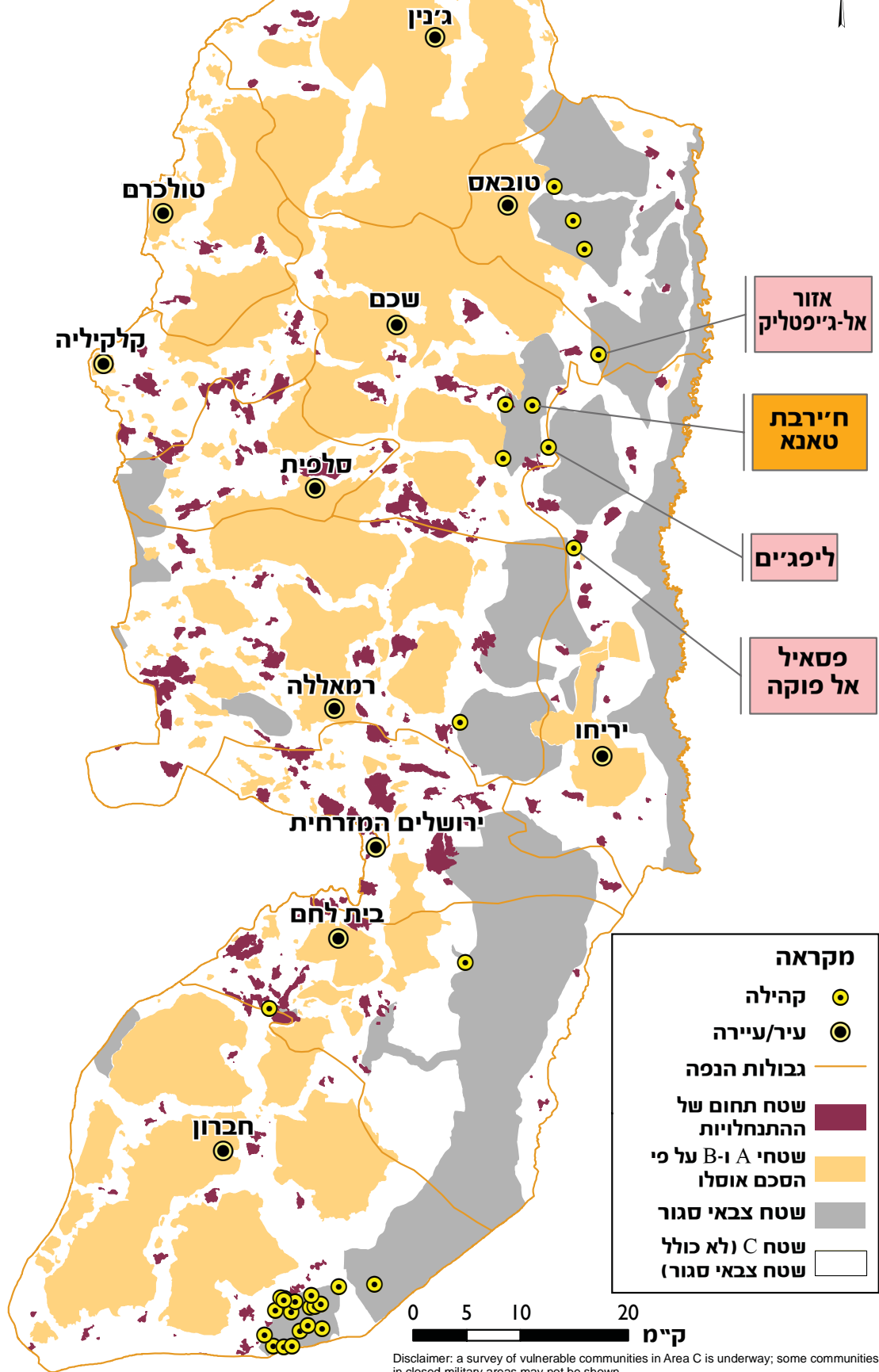
יותר משישים אחוזים מהגדה המערבית יועדו לשטח C, שבו שומרת ישראל על השליטה בכיטחון ועל השיפוט בענייני תכנון ובנייה. אף שגודלה המדויק של האוכלוסייה הפלסטינית בשטח C אינו ידוע⁷, מעריכים שבשטח C חיים עד 150,000 פלסטינים, שרבים מהם נמנים עם הפגיעים והחלשים ביותר מבין תושבי הגדה המערבית. אף שאספקת השירותים לאוכלוסיות בשטחי A ו-B של הגדה המערבית גברה בשנים האחרונות, קהילות באזורים נידחים של שטח C עדיין נאבקות על גישה מספקת לשירותים וסיוע חברתיים בסיסיים, כגון מים/תברואה, חינוך יסודי ומחסה בסיסי. כתוצאה מכך זוהה שטח C על ידי הקהילה ההומניטרית כאזור בעל קדימות עליונה לסיוע הומניטרי.

הרשות הפלסטינית (רש"פ) אחראית אמנם למתן שירותים בשטח C, אבל השליטה בתכנון ובבנייה נותרה בידי המנהל האזרחי הישראלי (המנהאי"ז). כך למשל, האחריות למתן שירותי חינוך ובריאות לפלסטינים בשטח C מוטלת על הרש"פ, אבל קשיים בהשגת היתרי בנייה ישראליים מן המנהאי"ז פוגעים ביכולתה של הרשות לספק את השירותים המקומיים הבסיסיים הללו, לבניית בתי-ספר או הרחבתם

והקניות שלהם. הואיל והגישה דרך המחסום נשללה מהם, נאלצו תושבי הקהילה לפנות אל משרד התיאום והקישור הפלסטיני שיתערב ויחייב את החיילים הישראלים להתיר להם גישה לבתיהם.

בין מארס 2005 לאפריל 2007 נדרשו כל כלי הרכב והולכי הרגל בגדה המערבית המבקשים להיכנס לבקעת הירדן דרך מחסומי חמרה, תיאסיר וייטב, ואשר הכתובת הרשומה בתעודות הזהות שלהם הינה מחוץ ליריחו וצפון בקעת הירדן, להציג היתר כניסה. בשנת 2007 בוטלה הדרישה מהולכי הרגל ומן הנוסעים בתחבורה הציבורית, אבל נותרה בעינה עד היום לכלי רכב פרטיים. יתרה מכך, גם מי שהשיג היתר לחצות את המחסומים במכונית פרטית נדרש להציג רישיון רכב המעיד כי המכונית רשומה על שמו, לפני שיורשה לעבור עם מכוניתו במחסום לעבר בקעת הירדן. אף שבני שבט אל כעאבנה הם אכן תושבי בקעת הירדן, בני כ-100 מתוך 150 המשפחות הנמנות עם שבט זה רשומים במרשם האוכלוסין ובתעודות הזהות שלהם כתושבי חברון ורמאללה. עם זאת, עד לאחרונה וחרף האיסור הכללי היו תושבים אלה פטורים מהדרישה להציג היתר, הודות לתיאום סדיר בין הפלסטינים למת"ק הישראלי.

דרך הגישה החלופית שבה יכולים תושבי הקהילה להגיע לעיר יריחו ארוכה ויקרה במידה ניכרת (דרך הכפר אל-עוגיא, כביש 90 והכניסה הדרומית אל העיר). בעקבות השינוי

מאז 1967 הכריזו הרשויות הישראליות על כ-18 אחוזים משטחי הגדה המערבית כעל שטחים "סגורים" לצורך אימונים צבאיים, או "שטחי אש".⁷ רובם הגדול של שטחים אלה ממוקם בבקעת הירדן ולאורך המדרונות המזרחיים של נפות בית לחם וחברון. גישה פלסטינית לשטחים אלה אסורה, וכמוה גם בנייה פלסטינית, אך שהאכיפה של הגבלות הגישה משתנה והגבלות המדויקים של האזורים הסגורים אינם מצוינים בכירור על הקרקע. רבות מהקהילות השוכנות ב"שטחי אש" חיו בשטחים אלה עוד הרבה קודם להכרזתם כשטחים סגורים, ומדווחות שמעולם לא ראו את הצבא הישראלי מתאמן בקרבה לבתיהם.

שטחים אלה נסגרו מתוקף הסמכויות שניתנו למפקד הצבאי הישראלי על ידי צו צבאי מסי 378, צו בדבר הוראות בטחון, שהוכרז במקור בשנת 1970 ותוקן מאז פעמים רבות. בתוקף צו זה יכול המפקד הצבאי הישראלי להוציא צו המכריז על כל שטח שהוא כסגור. את מי שנכנסים לשטח כזה או שוהים בו בלי הרשאת המפקד צבאי, אלא אם הצו אינו חל עליהם מטעמים אחרים, ניתן לפנות מן האזור. הסמכות לפנות אדם השוהה בלי אישור בשטח סגור אינה חלה על אדם שהינו "תושב קבע של השטח הסגור". ברם, הקריטריונים הקובעים מיהו תושב "קבע" אינם ברורים וניסיונותיהן של קהילות רבות להביא לסיווגן כתושבי קבע עלו בתוהו.⁸

ב-2009 חלה עלייה באכיפת ההגבלות הישומות לאזורים אלה, לרבות הצבת שלטים המציינים "שטחי אש" במקומות שונים בבקעת הירדן, וגירושם והריסות שהשפיעו על הקהילות החיות בהם; יותר מ-80 אחוזים מההריסות בשטח C בשנת 2009 התרחשו בשטחים שהוכרזו כ"שטחי אש". ב-2010, בנוסף על העקירה בכפייה של חירבת טאנא (רי סעיף להלן), קיבלו עוד מספר קהילות המתגוררות בשטחים סגורים איומי עקירה בכפייה.

- קהילת ליפניים, מדרום-מזרח לשכם, קיבלה בינואר צווי גירוש נגד שלושה מבנים, כך שסכנת עקירה בכפייה מרחפת כעת מעל ראשיהם של 29 בני אדם, ביניהם 23 ילדים;
- קהילת פסאיל אל-פוקא (יריחו) קיבלה צו גירוש שיעדין הינם חמישה אוהלי מגורים ושני מחסות לבעלי-חיים השייכים לשלוש משפחות, כך שסכנת עקירה בכפייה מרחפת מעל ראשיהם של 18 בני אדם, ביניהם 11 ילדים; וכן
- קהילה באזור אל-גיפתליכ (יריחו) קיבלה צווי גירוש שיעדיהם הינם שבעה אוהלים, רכושן של שלוש משפחות; ארבעה מהאוהלים שימשו למגורים ושלושה שימשו מחסות לבעלי-חיים. צווי הגירוש העמידו 29 פלסטינים, ביניהם 23 ילדים, בסכנת עקירה בכפייה.

רבות מהמשפחות המתגוררות ב"שטחי האש" נמנות עם החלשות והפגיעות ביותר בגדה המערבית, ונחשבות לקבוצות בקדימות ראשונה לסיוע הומניטרי. רוב המשפחות מתגוררות במבנים בסיסיים ביותר (דהיינו אוהלים, פחונים וכיו); אלה חקלאים ורועים, לרבות בדואים, הזקוקים לגישה לאדמה למחייתם. למשפחות הללו גישה מוגבלת בלבד לשירותים (כמו חינוך ובריאות) ואין להן תשתית שירותים (לרבות תשתיות מים, תברואה וחשמל). בנוסף על כך הן מתמודדות מדי יום עם מספר אתגרים, ביניהם גישה מוגבלת לאדמות מרעה וחקלאות; הגבלות תכנון ובנייה המאלצות רבות מהן לבנות בלי היתר ולהסתכן בהריסות בתיים;⁹ מחסור במים (בשל בצורת והקצאה לא שוויונית של משאבי המים); אלימות מתנחלים; והצקות של חיילים ישראלים.

כמה מקהילות הרועים נעזרות במגורים עונתיים נפרדים למתן מענה לצרכי המחיה שלהם. קהילות אלו מחפשות מחסה במקום אחד בחודשי החורף, ובחודשי הקיץ, כשהטמפרטורות גבוהות מדי והצמחייה דלילה מדי לקיים את עדריהן, הן עולות גבוה יותר במדרונות הגבעות בגדה המערבית. שני סוגי האתרים חיוניים במידה שווה למחייתן של קהילות הרועים והחקלאים.

הסכנה המתמשכת של גירוש על ידי הרשויות הישראליות מאלצת משפחות לחיות במצב קבוע של חוסר ביטחון. בשל הדרישות של חיי הרועים שהן מנהלות, הקהילות מרגישות שעומדות לרשותן רק אפשרויות מועטות שיאפשרו להן לשמר את מחייתן בעודן מסדירות את מעמדן החוקי מול הרשויות הישראליות. כתוצאה מכך, לאחר גירוש והריסה מרביתן עוקרות למקום שונה באותו אזור ובנות מחדש את המבנים שלהן.

ולהקמת מרפאות. גם קהילת הסיוע נתקלה באתגרים רציניים בשל קשיים הנוגעים לדרישות להיתרים.¹¹

על מנת לטפל בצרכים הקריטיים ביותר של האוכלוסייה החיה בשטח C, פיתחו ארגוני הסיוע ההומניטרי מסגרת סיוע לשטח C, המתמקדת במתן מענה לצרכים הדחופים של אוכלוסיות חלשות בתחומי המים, החינוך והמחסה.

הקלות תנועה משמעותיות בנפת חברון

החודש תיעד המשרד לתיאום עניינים הומניטריים הסרת 25 מכשולי חסימה ברחבי נפת חברון, ביניהם 22 תלוליות עפר, שני חסמי דרכים ושער דרך. תשעה מן המכשולים הללו מוקמו לאורך כביש 60, עורק התנועה המרכזי מצפון לדרום, ולאורך כביש 356, ובכך מנעו מתושבי תשע קהילות וערים פלסטיניות (כ-9,000 נפש) גישה ישירה בכלי רכב לכבישים הללו. המכשולים הנותרים חסמו דרכים שהובילו לשטחים חקלאיים.

כמו כן, בינואר החל הצבא הישראלי להרשות לכלי רכב פלסטיניים לחצות קטע של כביש 3265 שהיה חסום בפניהם עד עתה, בנפת חברון. כביש זה נסגר לפני כשבע שנים והוקצה לשימושם הבלבדי של מתנחלים ישראלים שנעו בין מאחז נגוהות לישראל. בשל סגר זה נאלצו כ-25,000 בני אדם, החיים ב-12 כפרים פלסטיניים לאורך הכביש, לנסוע במעקף ארוך על מנת להגיע למרכזי השירות שלהם בערים חברון ודורא. פתיחת הכביש השבוע באה בעקבות פסיקה של בית המשפט הגבוה לצדק הישראלי, באוקטובר 2009, שקבעה כי האיסור על פלסטינים להשתמש בכביש הינו בלתי חוקי.

אמצעים אלה ממשיכים את ההקלה ההדרגתית על תנועת פלסטינים בין מרכזים עירוניים ממזרח לגדר, שהרשויות הישראליות החלו ליישמה בחודשים קודמים. לעומת זאת, לא ניכר שיפור מקביל בכל האמור בגישה של פלסטינים אל ומאזורים מאחורי הגדר, לרבות ירושלים המזרחית ובקעת הירדן, כמו גם בתוך האזור שבשליטת ישראל בעיר חברון (H2), שם הגישה עדיין מוגבלת מאוד. נכון ל-2 בפברואר היו ברחבי הגדה המערבית כ-550 מכשולי תנועה, 80 כחות מאשר בפברואר 2009.¹²

חששות מתמשכים בנוגע לגישה של עובדים הומניטריים בגדה המערבית

אירגון הבריאות העולמי דיווח כי בינואר ניכרה שוב הרעה בגישה של עובדים המחזיקים בתעודות זהות של הגדה המערבית לכת-חולים בירושלים המזרחית, וכי עובדי בתי-חולים (למעט רופאים) מתקשים מאוד להגיע למקומות עבודתם, הואיל ותוקפם של היתרים שהונפקו ב-2009 פקע בתחילת ינואר 2010.

ביולי 2008 החלו הרשויות הישראליות להגביל את כניסתם של כל עובדי בתי-החולים המחזיקים בתעודות זהות של הגדה המערבית (סגל רפואי וסגל שאינו רפואי גם יחד) לשלושה מחסומים בלבד לירושלים המזרחית: קלנדיה בצפון, גילה בדרום וזייתון במזרח. המחסומים הללו ידועים בעיכובים הממושכים שהם גורמים, כך שהמדיניות החדשה גרמה לעובדים להגיע באיחור למקומות עבודתם. אף שתחילה הייתה המדיניות תקפה גם לגבי רופאים, בנובמבר 2008 ניתנה הקלה ורופאים הורשו שוב לעבור בכל מחסום שהוא, אף שהקלה זו לא ניתנה לכל עובדי בית-החולים האחרים או למטופלים.

בניסיון לפתור את המצב, התקיימה בקיץ 2009 שורה של דיונים בין ארגון הבריאות העולמי, רשת בתי-החולים בירושלים המזרחית, המתאם הישראלי לפעולות הממשלה בשטחים (COGAT) ומשרד הבריאות הישראלי, שבמהלכם הסכים המתאם הישראלי לפעולות הממשלה בשטחים כי יש להנפיק לכל עובדי בתי-החולים היתרים מיוחדים שיאפשרו להם לעבור בכל אחד מהמחסומים אל ירושלים המזרחית. כתוצאה מכך, בנובמבר 2009 החלו הרשויות הישראליות להנפיק לכל עובדי בתי-החולים היתרים חדשים, מוחתמים בחותמת של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, המציינת כי המחזיק ברישיון הינו עובד בית-חולים שיש לאפשר לו לעבור במחסום. ברם, תוקפם של היתרים אלה פקע בינואר 2010 ועובדי בתי-חולים, למעט רופאים, אינם יכולים להיכנס לירושלים המזרחית בשום מחסום מלבד שלושת המחסומים שצוינו לעיל.

גורם נוסף לדאגה בינואר 2009 הייתה מדיניות האשרות החדשה שיושמה על נתינים זרים העובדים עבור ארגונים לא ממשלתיים בין-לאומיים בשפ"כ. במסגרת מדיניות זו, שיושמה על ידי ממשלת ישראל בדצמבר 2009, מונפקת לעובדי הסגל המושפעים ממנה אשרת תייר B2, במקום אשרת העבודה B1, שהונפקה להם בעבר. אף שרבים מהפרטים של המדיניות החדשה עדיין אינם ברורים, המחזירים באשרת תייר B2 אינם רשאים לעבוד בישראל; לדעת הרשויות הישראליות, איסור זה תקף גם לירושלים המזרחית, שסוכחה על ידי ישראל באופן חד-צדדי עם תחילת הכיבוש, ב-1967. עדיין לא ברור באיזו מידה תשפיע מדיניות זו על ארגונים לא ממשלתיים בין לאומיים העובדים בשטח C של הגדה המערבית, הנתון עדיין במידה ניכרת תחת שליטה ישראלית. בנוסף על כך, עובדי ארגונים לא ממשלתיים בין לאומיים עלולים להיתקל בכעיות בגישה לרצועת עזה, כל עוד הם מצוידים באשרה מסוג B2.

ההתאחדות הבין לאומית של סוכנויות הפיתוח (AIDA) הביעה חשש בנוגע למעמד המשפטי הלא יציב שעובדים נקלעים אליו כשאדם המתכוון לעבוד מקבל אשרת תייר מסוג B2. על פי הדיווחים, קהילת הארגונים הלא ממשלתיים

בסך הכול, במהלך ינואר 2009 דיווחו אנשי סגל האומות המאוחדות בסך הכול על 42 תקריות גישה בגדה המערבית, אחת פחות מאשר בדצמבר 2009. כתוצאה מתקריות אלו איבד האו"ם 197 שעות עבודה, או המקבילה ל-26 ימי עבודה של האו"ם, לעומת 31 ימי עבודה שאבדו בדצמבר 2009. כמו בחודשים קודמים, הגורם המרכזי למקרים מדווחים של עיכוב או מניעת גישה של עובדי או"ם, 45 אחוזים, היה דרישות של הכוחות הישראליים לערוך חיפושים פנימיים בכלי רכב של האו"ם.¹³ שיעור גדל והולך של תקריות (24 אחוזים) נבע מדרישות שעובדי האו"ם יצאו מכלי רכב של האו"ם במחסומים.

הבין לאומיים קיבלה מהרשויות הישראליות שורה של הוראות מילוליות שונות מאוד זו מזו. בהיעדר נהלים כתובים ברורים, ולאור המידע הסותר שקיבלו הארגונים הלא ממשלתיים הבין לאומיים, הסגל הבין לאומי פגיע במידה גוברת והולכת לקבלת החלטות ולפרשנות שרירותיות מצד הרשויות הישראליות השונות, בסוגיות רציניות כגון כניסתם לישראל ולשפ"כ והיכן הם רשאים לעבוד באורח חוקי. קיים חשש רציני שהמגבלות החדשות עלולות להכשיל את יישומן של תוכניות הומניטריות, לייקר את עלות הסיוע ההומניטרי, ולפגוע ביכולתם העתידית של ארגונים לא ממשלתיים בין לאומיים לגייס עובדים חדשים.

רצועת עזה

נפגעי הסכסוך הישראלי-פלסטיני

שמונה הרוגים פלסטינים כתוצאה מהסלמת האלימות הישראלית-פלסטינית בינואר

על עלייה משמעותית בירי טילים ואש מרגמות של קבוצות חמושים פלסטיניים אל דרום ישראל, ירי שלא גרם לפגיעות בנפש או לנזק כלשהו.

בסך הכול היה מספר ההרוגים הפלסטיניים שנרשם בינואר מהגבוהים שתועדו בעזה מאז סוף מתקפת "עופרת יצוקה", לצד מספר נמוך יחסית של פגיעות. מפברואר 2009 עד דצמבר 2009, נהרגו בממוצע מדי חודש חמישה פלסטינים ושנים-עשר נפצעו בהקשר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני.

בנוסף על הנפגעים בתאונות שתוארו לעיל, שלושה פלסטינים נוספים נהרגו ועוד שבעה נפצעו בקריסת מנהרות. מתחילת המצור הישראלי על עזה, ביוני 2007, עלתה בהדרגה הפעילות במנהרות, חרף הסיכונים הנלווים אליה, בניסיון לפצות על אובדן הגישה לסחורות שנכנסו בעבר דרך המעברים.

המצור נמשך; ירידה של 21 אחוזים ביבוא

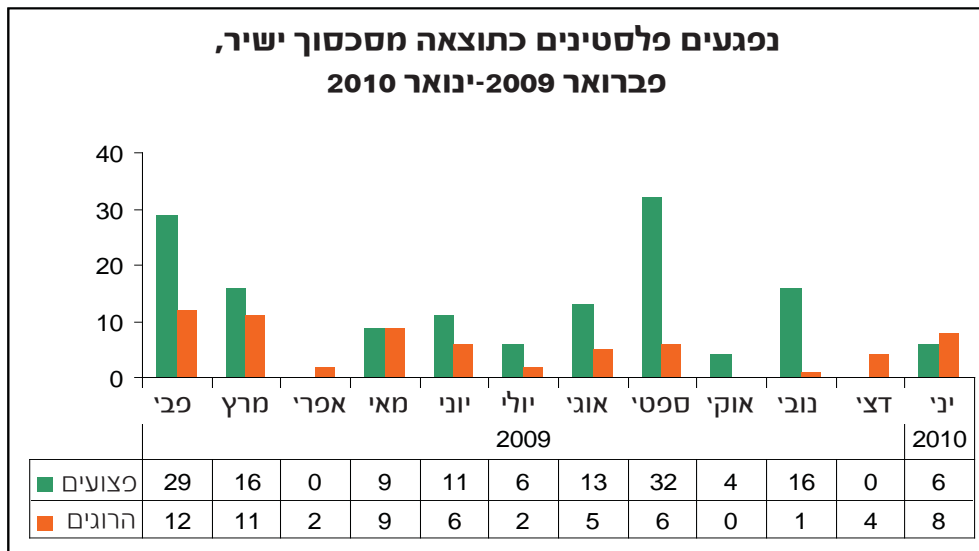
בינואר נכנסו לעזה בסך הכול 2,052 מטעני סחורות, ירידה של 21 אחוזים בהשוואה למספר המטענים שנכנסו בדצמבר 2009 (2,597). בנוסף, בחודש זה היווה היבוא רק 17 אחוזים מהממוצע החודשי המקביל של מטענים שנכנסו בחמשת החודשים הראשונים של 2007 (12,350), לפני הטלת המצור הישראלי.

בדומה לחודשים קודמים, גם בינואר היוו אספקת מזון ומוצרי תברואה את השיעור הגבוה ביותר מסך המטענים - 1,642, או 80 אחוזים. 20 האחוזים הנותרים כללו משלוחים מוגבלים של אספקת דלק, מוצרי צריכה שאינם מזון, חומרים חקלאיים ורפואיים ומכשירים תעשייתיים/חשמליים. החודש הותרה הכניסה לעזה לסך של 111 מטענים ובהם מכשור תעשייתי ומוצרי צריכה ביתיים, לרבות: זכוכית (60 מטענים), שהכנסתה לרצועה הותרה מאז ה-29 בדצמבר 2009; מצנני מים (36); וחלפים חשמליים ל-GEDCO (חברת החשמל של עזה), חברת התקשורת האלקטרונית

חודש ינואר התאפיין בהסלמה משמעותית באלימות הישראלית-פלסטינית במחציתו הראשונה של החודש, ובעקבותיה בשבועיים של רוגע יחסי. שבעה מבין שמונת ההרוגים החודש קיפחו את חייהם כתוצאה מתקיפות אוויריות ישראליות; שלושה מהם, כולל נער בן 15, היו אזרחים שעבדו באחת המנהרות הפועלות מתחת לגבול עזה עם מצרים, ונהרגו באחת מהתקיפות הללו ב-8 בינואר. מבצעים צבאיים ישראלים שנערכו באותם שבועיים ראשונים בחודש כללו גם מספר חדירות על פני הקרקע, למרחק של כמה מאות מטרים לשטח עזה, שבמהלכן פולטו קרקעו חקלאיות, וכן כמה תקריות במעורבות של כוחות חיל הים הישראלי, שפתחו ביריות "אזהרה" על סירות דיג פלסטיניות ואילצו אותן לחזור לחוף. העלייה בתקיפות ובמבצעים הצבאיים הישראליים באה במקביל, ולדברי צה"ל בתגובה

הרוגים פלסטינים במנהרות עזה מקריסת מנהרות, תאונות או תקיפות אוויריות, מאז סוף מתקפת "עופרת יצוקה" - ה-18 בינואר 2009

מת	נפצעו		
0	4	ינואר	2009
7	13	פברואר	
4	5	מרס	
1		אפריל	
7	7	מאי	
3	6	יוני	
14	28	יולי	
11	11	אוגוסט	
7	31	ספטמבר	
3	8	אוקטובר	
3	6	נובמבר	
5	1	דצמבר	
6	10	ינואר	2010
71	130	סך הכול	

תורים בנקודות החלוקה, אולי בשל גידול בכניסה של מיכלי גז בישראל דרך המנהרות שמתחת לגבול עם מצרים.

מחסורים נוספים בדלק תעשייתי מעמיקים את משבר החשמל

מאז תחילת השנה ניכרה ירידה בכמויות הדלק המגיעות לתחנת הכוח של עזה, מ-2.2 מיליוני ליטרים ל-1.8 מיליוני ליטרים בממוצע בשבוע -57 אחוזים בלבד מהצרכים השבועיים המשוערים של דלק הנדרשים להפעלת תחנת הכוח - וזאת בשל מחסור במימון. כתוצאה מכך, כ-23 בינואר נאלצה תחנת הכוח של עזה לסגור את אחת משתי הטורבינות הפעולות שלה ולהפחית את תפוקתה מ-65 ל-30 מגה-ואט.

ההפחתה בתפוקת החשמל של תחנת הכוח של עזה גרמה להפסקות חשמל יזומות ממושכות, שמשכן מגיע ל-10 עד 12 שעות, 4-5 ימים בשבוע בעיר עזה בצפון עזה ובאזור המרכז, ול-6-8 שעות, 3-4 ימים בשבוע בחאן יונס וברפיח, כפי שמסרה חברת החשמל של עזה. התפתחות זו נעצרה בסוף החודש, כשהרשי"פ שילמה עבור רכישת 800,000 ליטרים של דלק, שאפשרו את הפעלת שתי הטורבינות. כתוצאה מכך הופחתו הפסקות החשמל היזומות ל-6-8 שעות ביום בכל רחבי רצועת עזה, למעט רפיח.

הפסקות החשמל משפיעות ישירות על מזון מצונן, שאיבת מים וחימום במשקי בית פרטיים, כמו גם על מתן שירותים חינויים, לרבות אספקת מים, סילוק שפכים וטיפול רפואי. כתוצאה מכך נאלצים מוסדות ציבור להישען יותר ויותר על גיבוי של מחוללים (גנרטורים) ועל מתקנים חלופיים אחרים, שהם פגיעים מאוד בשל אספקת החלפים הלא סדירה. ארגון הבריאות העולמי הזהיר שלא זו בלבד שהפסקות החשמל והפסקות החשמל היזומות מסכנות את חייהם של מאות מטופלים, אלא שהן עלולות אף לגרום נזקים לציוד רפואי בבתי-החולים.

למרחקים הפלסטינית, וסוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (15).

ב-21 בינואר קיים בית משפט ישראלי שימוע בעניין העתירה שהגישה קבוצת זכויות האדם הישראלית "גישה", מתוקף חוק חופש המידע, אחרי שהרשויות הישראליות לא הגישו מסמכים הקשורים למדיניות בנושא יבוא סחורות לעזה. בית המשפט ציווה על המדינה להמציא את המסמכים הנדרשים תוך 30 יום, או להסביר מדוע היא מסרבת לעשות כן.

חרף ההגבלות המתמשכות, החודש הותרה יציאתם של 44 מטענים של פרחי ציפורן ותותים אל מחוץ לעזה. אלו משלוחי הייצוא הגדולים ביותר שתועדו בחודש אחד מאז ינואר 2008. ועדת הסעד החקלאי הפלסטינית ציינה כי 300 טונות תותים ו-30 מיליוני פרחים טריים מתוכנים לייצוא העונה, המסתיימת ב-15 בפברואר לתותים וב-20 במאי 2010 לפרחים טריים.

אספקת דלק

תוכנית הקיצוב של גז בישראל ממשיכה

בעקבות הסגר שהוטל על מעבר הדלקים בנחל עוז ב-21 בינואר, נכנס לעזה גז בישראל אך ורק דרך הצינור הממוקם במעבר כרם שלום, שהקיבולת שלו היא כמחצית מקיבולת הצינור בנחל עוז. כתוצאה מאמצעי זה הייתה החודש ירידה של כ-13 אחוזים בכמויות הגז הבישול שנכנסו אל תוך עזה (2,321 טונות) לעומת הכמויות בחודש הקודם (2,653), וירידה של 19 אחוזים בהשוואה לממוצע החודשי בשנת 2009 (2,850 טונות). כמות זו מייצגת פחות מ-40 אחוזים מהצרכים החודשיים המשוערים (6,000 טונות) בגז, כפי שציינה התאחדות בעלי תחנות הדלק. מאז נובמבר 2009 הביא המחסור בגז לתוכנית קיצוב גז בכל רחבי רצועת עזה. במסגרת תוכנית זו, כמויות הגז הזמינות בתאגיד הנפט הכללי הפלסטיני מחולקות תחילה למאפיות ולבתי-חולים, המקבלים קדימות. חרף הכמויות המופחתות לא נצפו

ההצפות בעזה ותגובות

800 בקירוב מתושבי האזור הושפעו במידה זו או אחרת; תושביהם של מרבית משקי הבית רשומים כפליטים, רבים מהם משפחות בדואיות החיות על גדותיו של נחל עזה. כמה בני אדם קיבלו טיפול לאחר שנפצעו פציעות קלות. באזורים מסוימים של אל מועירגה חדרו מי השיטפונות לבתים לגובה של מ-50 עד 70 ס"מ, ובגיהור אל דיק הגיעו לגובה שני מטרים, וגרמו הרס ונזק לכלי בית רבים, לרבות ריהוט, מאגרי מזון ומכשירי חשמל. משפחות מסוימות פונו באופן זמני לבתי קרובים או ידידים, שם המתינו עד שפני המים ירדו. אף שמרבית המפונים עזבו את בתיהם ללילה אחד בלבד, מקצתם עדיין מתגוררים אצל משפחות מארחים בעודם ממתינים שבתיהם יתייבשו וישוקמו. מעריכים ש-5000 כבשים, מספר עזים וכמה מאות תרנגולות, לרבות התרנגולות בשתי חוות לנידול עופות, מתו בשיטפונות, וכן נהרסו כוורות רבות. בשל חששות בריאותיים דאגה העירייה לכנות את גוויותיהם של רבים מבעלי-החיים הללו; עבודות הניקוי והתיקונים באזור נמשכות.

צורכי חירום בסיסיים קיבלו מענה מהיר - הרשויות המקומיות, חברת הסהר האדום הפלסטינית, סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם ועוד סוכנויות וארגונים לא ממשלתיים חילקו פריטי חירום כגון שמיות, מזון, ביגוד, ערכות היגיינה, כלי מטבח וסיוע חירום כספי. אף שהיקפו המדויק של הנזק לדיור ולקרקע חקלאית, לרכוש ולמחיה עדיין לא נאמד עד תום, מעריכים שמשפחות מסוימות יזדקקו לסיוע לטווח ארוך יותר.

סקירה כללית: שנה אחרי "עופרת יצוקה": הצורך ההומניטרי עדיין גבוה בשל המצור המתמשך

שנה מתום מתקפת "עופרת יצוקה" שבה פתחה ישראל, הצורך ההומניטרי ברצועת עזה עדיין גבוה, כשהמצור המתמשך שהטילה ישראל מונע את ביצוען של מרבית פעילויות השיקום והבנייה מחדש. במהלך השנה החולפת ביצעו סוכנויות הומניטריות שורה של פעילויות שנועדו למתן את הצרכים הדחופים ביותר; כ-68 אחוזים מצורכי הפנייה המשולבת לגיוס תרומות (CAP) לשנת 2009 למיזמים בעזה זכו למימון.¹⁴ עם זאת, הסרת המצור נותרת דרישת המפתח להתאוששותה של כלכלת עזה, לירידה בעוני ובאבטלה ולהפחתת הצורך ההומניטרי.

57 מיליון דולר ארה"ב בסיוע מזומן חולקו למתן מענה לצורך במחסה

בגין המצור המתמשך והמחסור בחומרי בניין לשיקום, התגובה העיקרית של הסוכנויות הפועלות במגזר המחסה באה בצורת סיוע בכסף מזומן לכל מי שבתיהם נהרסו או ניזוקו קשות, לכיסוי דמי שכירות והוצאות מחיה אחרות עד שניתן יהיה להתחיל בעבודות שיקום או תיקון. סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם כיסתה 3,516 משפחות פליטים,

בסך של 14.9 מיליון דולרים; תוכנית הפיתוח של האו"ם כיסתה 2,201 משפחות שאינן פליטים, בסך 8.9 מיליון דולרים, והרשויות המקומיות בעזה כיסו 2,509 משפחות שבתיהן ניזוקו ועוד 6,373 משפחות שנפגעו, בסך 32.9 מיליוני דולרים.

הואיל וכמויות מוגבלות של חומרי בנייה זמינות בכל זאת, סיפקו הסוכנויות סיוע מזומן לתיקונים זעירים של מחסות. נכון להיום סיפקה סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם תמיכה ל-35,885 משפחות, ואילו תוכנית הפיתוח של האו"ם סיפקה תמיכה ל-6,960 משפחות, כדי לאפשר תיקונים הכרחיים בבתיהן. בנוסף מחלקות הסוכנויות השונות יריעות פלסטיק, יריעות ברזנט וחומרים לאיטום של הבתים הפגיעים ביותר מפני מזג האוויר. מאז ה-29 בדצמבר 2009 (ועד תחילת פברואר) התירה ישראל יבוא אספקה מוגבלת של זכוכית (60 מטענים ובהם 59,009 לוחות זכוכית), כך שכעת ניתן להשיג זכוכית לתיקון של מחסות שניזוקו.

הודות למתן סיוע במזומן להוצאות מחיה ולסיוע בשכר דירה, הצליחו מרבית העקורים, שמשפרם מוערך כ-3,500 משפחות, לשכור או למצוא דיור חלופי. כתוצאה מהעלייה בביקוש בשוק הדירות להשכרה, שלא היה מלווה בבנייה חדשה, ניכרה עלייה משמעותית בדמי השכירות במרבית האזורי, ובמיוחד ברפיח, ולפיכך נאלצות משפחות רבות לחלוק את מרחב המחיה הצפוף ממילא שלהן עם קרובי משפחה. על מנת לתת מענה טוב יותר לצורכיהם של העקורים שלא הצליחו למצוא דיור בשכירות, החלה סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם לבנות מחסות נוספים בחומרים מסורתיים (רי מסגרת). סוכנויות אחרות מנסות כרגע למצוא מימון למיזמי בנייה בטכנולוגיה זהה.

סיוע במזון עדיין חיוני

לאחר "עופרת יצוקה", קיבלו יותר מ-85 אחוזים מאוכלוסיית עזה סיוע מזון.¹⁶ חרף הכיסוי הגבוה של הסיוע, אי-הביטחון בכל האמור במזון נותר שכיח מאוד בשל העוני הנרחב והיעדר כוח קנייה לרכישת מזון ולכיסוי צרכים בסיסיים אחרים. בשנה שחלפה מאז תום מתקפת "עופרת יצוקה", ביצעה שורת סוכנויות פעילויות סעד מזון.¹⁷ סך דרישות המיזם שדווחו באמצעות הפנייה המשולבת לגיוס תרומות (CAP) 2009 הגיעו ל-167 מיליוני דולרים ארה"ב, שמתוכם מומנו 110 מיליון דולרים (65 אחוזים). עד שהסרת המצור תאפשר שיפור ברמות הביטחון בתחום המזון, תמשיך חלוקת מזון, תלושים וכסף מזומן להיות חיונית, וכן יהיה צורך להרחיב התערבויות הנועדות לתמוך ברשתות ביטחון. בנוסף על כך, יש להמשיך גם בתמיכה בייצור המקומי של מזונות טריים לצריכה מקומית, כדי לשפר את איכות התזונה.

צילום: אור"א

אור"א בונה בתים מלבני אדמה דחוסה לשכן בהם 200 משפחות פליטים שנעקרו במהלך מתקפת עופרת יצוקה.

על פי הסקר האחרון של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם, 200 משפחות פליטים עדיין מתגוררות באוהלים או במחסות מאולתרים בלי קירוי, חלונות או דלתות ראויים לשמם. בתגובה פתחה סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם במיזם לבניית מחסות זמניים עשויים מלבני אדמה דחוסה. הלבנים, העשויות מהעפר הדחוס המצוי בעזה בשפע ונלקח ממחצבות קיימות, הן מוצקות, עמידות, ידידותיות לסביבה ומבודדות ביעילות מפני חום וקור.

אך שמחסות בנויים מלבני אדמה דחוסה אינם יכולים להוות תחליף למאמץ השיקום והדיור מחדש המסיבי הדרוש בעזה, המיזם מספק דיור (הדרוש בדחיפות) ומעניק לכלכלה העזתית את זריקת המרץ שלה היא כה זקוקה; כל החומרים וכוח העבודה המשמשים לבניית המחסות באים מעזה. ארגון העבודה הבין לאומי מעריך שיישומו של המיזם ייצור עד 50,000 ימי עבודה, ותומך במיזם באמצעות הכשרת קבלנים נבחרים. נכון להיום קיבלו שלוש משפחות מחסות בנויים מלבני אדמה דחוסה, ומתוכננת בניית מחסות נוספים כאלה למשפחות עקורות המחזיקות בבעלותן אדמה.¹⁵

הגבלות על היבוא מסכלות שיקום של תשתיות המים והתברואה

ההגבלה על היבוא פגעה קשות ביעילותו של הסיוע במגזר המים, התברואה וההיגיינה. סך דרישות המיזם למים, תברואה והיגיינה שדווחו באמצעות הפנייה המשולבת לגיוס תרומות (CAP) 2009 הגיעו ל-22.8 מיליוני דולרים ארה"ב, שמתוכם מומנו 13.2 מיליון דולרים (58 אחוזים). תגובות מפתח במגזר המים, התברואה וההיגיינה יושמו על ידי רשות המים של יישובי חוף עזה, הצלב האדום, יוניצף, תוכנית הפיתוח של האו"ם, Save, Oxfam GB, GVC, IRD, Care, ACF, the Children, Muslim Hands, קבוצת ההידרולוגיה הפלסטינית (PHG), ו-Coopi (פסולת מוצקה). חרף ההגבלות על כניסת סחורות נדרשות, מספר תיקונים כבר נעשו: אחת-עשרה בארות שניזוקו במהלך הסכסוך ונזקקו לתיקונים משמעותיים או לשיקום מוחלט תוקנו, למעט גנרטורים, ובשמונה בארות נוספות שניזוקו גם הן בסכסוך בוצעו תיקונים בהיקף קטן. כ-8,700 מיכלי גנות שניזוקו הוחלפו באמצעות חלוקה של מיכלי פוליאתילן בכמות דומה. רק מאגר מים אחד, בגיוהר אל דיק עבר תיקונים מוגבלים ופועל כעת ב-75 אחוזים מהקיבולת שהייתה לו לפני "עופרת יצוקה"; הגבלות המצור על יבוא בטון מנעו את תיקון מאגרי המים האחרים. ההערכות של העלויות האמיתיות של שיקום מיכלי המים היו נמוכות מדי, הואיל והנזק למאגר המים בכפ 3000 מ"ק של סוכנות הסעד והתעסוקה בסלאח א-דין, ומאגר המים בכית להיא, לא דווח בתחילה. רשות המים של יישובי חוף עזה עדיין זקוקה ל-1,250 טונות בטון לשיקום מיכלי המים.

מאז המתקפה הישראלית תוקנו 32.9 ק"מ של צנרת ברשת המים 6.01 ק"מ של רשתות ביוב, וכמו כן בוצעו תיקונים במתקני טיפול בשפכים. עם זאת, הגישה לרשת המים, שלפני "עופרת יצוקה" דווח שהינה 97%, היא כעת 93% (רשות המים של יישובי חוף עזה): 10,000 בני-אדם שנותקו בשל המלחמה עדיין אינם מחוברים לרשת המים. באזורים כמו עזבת עבד רבו, זייתון ואל אטטרא, שבהם לא מתבצעת כל פעילות שיקום, לא ניתן לבדוק את אפשרויות השיקום של שיקום רשתות המים.

המגזר החקלאי אינו מסוגל להתאושש

הגבלה חמורה על יבוא חומרי חקלאות ושיקום, תנאי מזג-אוויר קשים, לצד היעדר גישה לשטחי חקלאות ודיג, מונעים מן המגזר החקלאי ברצועת עזה להתאושש.¹⁸ לדברי מערכת המידע על מיזמים חקלאיים, מ-2009 ועד היום הוקצו רק 4.5 מיליון דולרים ארה"ב להתערבות חקלאית הומניטרית ולהתאוששות מוקדמת.¹⁹ סך הדרישות למיזמים חקלאיים בעזה, שדווחו באמצעות הפנייה המשולבת לגיוס תרומות (CAP) 2009, הינו 31.1 מיליון דולרים ארה"ב, מתוכם מומנו 15.5 מיליוני דולרים ארה"ב (50 אחוזים).²⁰

הביקוש הרב לחומרים חקלאיים יקרי מציאות, ובמיוחד דשנים, יריעות פלסטיק לבידוד או לאיסוף מים, פלדה ועץ לבניין חממות ומחסות לבעלי-חיים, וצינורות להשקיה מאלצים את החקלאים לרכוש מוצרים במחיר גבוה, ו/או מהמנהרות בין רפיח למצרים. הואיל ויסחורות מנהרה אינן כפופות לבקרה ולוויסות, קיים חשש לאיכות הפריטים, במיוחד בכל האמור בבעלי-חיים ובתרופות וטרינריות. אף שייצוא מתמשך, לאחרונה, של תותים ופרחים הינו התפתחות חיובית, הוא מייצג רק שיעור זעיר של המגזר החקלאי; אתחול מלא של לוח השנה החקלאי תלוי בפתיחת הגבולות למתן גישה מסחרית לחומרים, וגישה לשטחי קרקעות חקלאיות ודיג חשובים.

עדכון על שפעת A (H1N1) בעזה בסוף 2009 בכולטין האפידמיולוגי העדכני ביותר שלה על רצועת עזה, שראה אור ב-21 בינואר, דיווחה סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם כי מספר המקרים המאושרים של שפעת A (H1N1) בעזה הגיע ל-174; באותה תקופה היו עוד תשעה מקרים של מוות מ-H1N1. נכון לסוף 2009, שלשול מימי ושלשול דמי חריף נותרו הגורמים העיקריים לתחלואה באוכלוסיית הפליטים של רצועת עזה. עם זאת, במגמת התחלואה של הגורם האחרון ניכרה מגמת ירידה, בעוד שבגורם הראשון ניכרו תנודות. בדומה לכך, גם בדלקת כבד חריפה וטיפוס הבטן ניכרה מגמת ירידה.

עדכון הפניות לטיפול רפואי בחו"ל

ב-7 בינואר מת פועט בן שנתיים ממום לב מולד שלא ניתן היה לטפל בו בעזה. הפועט מת בעודו ממתין לתור שנקבע לו ל-19 בינואר במרכז הרפואי וולפסון בישראל, לאחר שהתור שנקבע לו קודם לכן נדחה.

במהלך חודש ינואר טיפל משרד הקישור האזורי הישראלי ב-1,081 בקשות להיתרי יציאה למטופלים שהופנו לטיפול רפואי מחוץ לרצועת עזה. 78 אחוזים מהבקשות הללו אושרו, 19 אחוזים עוכבו ושני אחוזים נדחו. כשהבקשה מעוכבת, המטופל מאבד את תורו למתקן הרפואי הרלבנטי ונאלץ לבקש תור חדש, ועקב כך להגיש את הבקשה מחדש. שיעור האישורים בינואר גבוה כ-16 אחוזים מהשיעור החודשי הממוצע ב-2009 (67 אחוזים). בנוסף על כך הופנו 173 בני אדם למתקנים רפואיים במצרים. מעבר הגבול ברפיח נפתח למשך ארבעה ימים בין ה-3 ל-6 בינואר, ואפשר בכך ל-623 מטופלים, ביניהם רבים שהופנו לטיפול בחודשים קודמים, לצאת את עזה כדי להגיע למתקני בריאות מצריים.

ישראל מפרסמת דוח המתייחס לממצאי דוח גולדסטון

בהמשך להחלטה של העצרת הכללית של האו"ם, שקראה הן לישראל והן לצד הפלסטיני לפתוח בחקירה של ממצאי ועדת החקירה בדבר הסכסוך בעזה (הידועה גם בשם "דוח גולדסטון"), פרסמה ישראל ב-29 בינואר דוח ובו מידע על חקירות והליכים משפטיים שהתנהלו ביחס להאשמות בהפרות חמורות של חוק זכויות אדם והחוק ההומניטרי. בדוח שהגישה מצהירה ישראל כי פתחה בחקירות של 150 תקריות נפרדות, ביניהן 36 חקירות פליליות שנפתחו עד עתה. במונחים רחבים יותר, שש חקירות פיקודיות מיוחדות שיזם צה"ל מטפלות בגורמי חשש כלליים יותר, שהתעוררו במהלך הלחימה. בנוסף מתווה הדוח את הליכי החקירה של ישראל ומתאר את המנגנונים השונים הכרוכים בהם, לרבות אלה הפועלים בתוך המערכת הצבאית, כמו גם הפיקוח האזרחי שמעניקים היועץ המשפטי ובית המשפט העליון.

על אותו רקע, בהצהרה לעיתונות שניתנה ב-27 בינואר הצהיר חמאס כי הקים ועדה מיוחדת למעקב אחר המלצות דוח גולדסטון. הוועדה הכינה דוח בן 52 עמודים שיפורסם בקרוב. ב-25 בינואר הכריז הנשיא הפלסטיני, מחמוד עבאס, על הקמת ועדה שתתמקד בהפרות של זכויות האדם שבוצעו לכאורה בידי כוחות הביטחון של הרש"פ במהלך מתקפת "עופרת יצוקה". הוועדה תמנה שמונה חברים בראשות נשיא בית המשפט העליון הפלסטיני לשעבר, עיסא אבו שראר. מדווח כי הרש"פ הגישה לאו"ם דוח ראשוני המסביר כיצד תבצע הוועדה את חקירותיה בפשעי מלחמה פלסטיניים לכאורה. עם זאת, תוכנו של דוח זה לא הועמד רשות הציבור.

ברחבי השטח הפלסטיני הכבוש

ילדים מהקהילה הבדואית קעבנה לומדים בבית ספר המיועד להריסה. צילום: ג'ו קילסי, אונסקו.

2009 לא ניתן היה להתקנים משום שהמנהאי"ז סירב להנפיק את ההיתר הדרוש, וכהסבר ציטט תוכנית קיימת להעברת הקהילה כולה, לרבות בית-הספר, לאזור אחר (רי גם הסעיף על הגבלות גישה המוטלות על שבט הכעאבנה בבקעת הירדן).

ינואר 2010	דצמבר 2009	
1	0	ילדים פלסטינים שנהרגו
0	0	ילדים ישראלים שנהרגו
11	9	ילדים פלסטינים שנפצעו
1	0	ילדים ישראלים שנפצעו
37	0	ילדים פלסטינים שנעקרו עקב הריסת בתים
305	305	ילדים פלסטינים המוחזקים בבתי כלא ישראלים

אתגרים המקשים על מימוש הזכות לחינוך בשפ"כ

הזכות לחינוך הינה זכות בסיסית המוכרת באופן אוניברסאלי ומקודשת בשורה של הסכמים ואמנות בין לאומיים.²¹ בשפ"כ, הזכות לחינוך נפגעת כתוצאה מסכסוך מזוין, המצור המתמשך על עזה, ומדיניות המסכלת השקעות בהרחבת מתקני חינוך ושדרוגם, דהיינו הגבלות הבנייה שהוטלו על שטח C בגדה המערבית. מספר אירועים שקרו החודש הדגישו את האתגרים הניצבים בפני ילדים וצעירים פלסטיניים השואפים לממש את זכותם לחינוך ולהשכלה.

בשטח C של הגדה המערבית, המשיכו הריסות מבנים וצווי הריסה לפגוע בזכותם של ילדים פלסטיניים לחינוך. ב-10 בינואר הרסו הרשויות הישראליות את בית-הספר היסודי בקהילה הפלסטינית של חירבת טאנא (רי סעיף עקירה בכפייה); בית-ספר זה כבר נהרס ב-2005 ונבנה מחדש לאחר מכן. כמו כן החודש, המנהאי"ז הנפיק צווי הריסה מחודשים נגד בית-הספר המשרת את הקהילה הבדואית אל כעבאנה, באזור יריחו, בגין היעדר היתרי בנייה. בית-הספר, המספק חינוך בסיסי מכיתות אי עד ז' ל-60 תלמידים, מכיל חמישה חדרי כיתות, לרבות שני מבני בטון, אוהל אחד ושתי תוספות בנייה מפח. בשל מחסור חמור בחדרי כיתות, רכשה הרשות הפלסטינית שני קרוואנים, שמאז תחילת

וכן להרחבת פעילויותיו ומספר הסטודנטים הלומדים בו.²³ אף שהקפאת ההתנחלויות הוכרזה בנובמבר 2009, בניית בתי-ספר והרחבתם נותרת פטורה מן ההקפאה, אחרי שהממשלה הישראלית הכירה בחשיבותה של תשתית חינוכית נאותה.

מימון הומניטרי

מיזמים הומניטריים הכלולים בתהליך הפנייה המשולבת לגיוס תרומות (CAP) לשנת 2010 קיבלו 13 מיליוני דולרים ארה"ב בקירוב, או 2 אחוזים מסך בקשות המימון שהגישה הפנייה המשולבת (664 מיליוני דולרים ארה"ב). חמישים ושישה אחוזים מכספי הפנייה מיועדים למיזמים בעזה (372 מיליוני דולר ארה"ב). מזון נותר המגזר הגדול ביותר של הפנייה המשולבת לגיוס תרומות, עם בקשה ל-248 מיליוני דולרים, או 37 אחוזים מסך המימון הנדרש. במקום השני ניצב מגזר ההתאוששות הכלכלית (29 אחוזים מסך הכספים), בריאות, חקלאות (7 אחוזים), מים ותברואה (6 אחוזים), שירותי תיאום ותמיכה (5 אחוזים), חינוך (4 אחוזים), הגנה (3 אחוזים) ומחסה (2 אחוזים).

בינואר מימנה הקרן לזכויות האדם מיזם אחד של ארגון הומניטרי פולני, לאספקת משאבות מים ניידות לשעת חירום לטיפול בהצפות בשטחים ציבוריים ואזורי מגורים בעזה. המיזם יטפל בצורך שזיהתה תוכנית התגובה לחורך בעזה, באמצעות מתן שש משאבות מים לרשות המים של יישובי חוף עזה, כדי לסייע בטיפול בהצפות המוגברות בעונת החורף. המימון מגיע ל-200,000 דולרים. אשכול המים, התברואה וההיגיינה זיהה את הצורך במשאבות הללו כבעל קדימות עליונה.

הגישה של סטודנטים עזתיים להשכלה גבוהה מחוץ לגבולות עזה נפגעה קשות בשל הסגר המתמשך של מעברי הגבול למצרים ולישראל. עם זאת, החודש, כתוצאה מפתיחה חריגה של מעבר רפיח למשך חמישה ימים בתחילת ינואר, הצליחו 481 סטודנטים פלסטיניים שהתקבלו לאוניברסיטאות בחו"ל לצאת את רצועת עזה דרך מצרים; 319 סטודנטים נוספים עדיין ממתינים לצאת מעזה. יתרה מכך, כתוצאה מהאיסור על כניסת תושבים פלסטינים הרשומים ברצועת עזה אל הגדה המערבית, התקף מאז 2003, חל שינוי משמעותי בהרכב הדמוגרפי של אוניברסיטאות. כך למשל, בשנת 2000 למדו באוניברסיטת ביר זית (ברמאללה) 350 סטודנטים עזתיים, בעוד שב-2005 היו בה 35 סטודנטים עזתיים בלבד; כיום לא לומדים בה כלל סטודנטים מעזה.²² באוניברסיטת בית לחם המצב דומה. באירוע ראוי לציון, הוענק החודש תואר לברלנטי עזאם בת ה-22, סטודנטית באוניברסיטת בית לחם, לאחר שהשלימה את לימודיה בטלפון ובדואר אלקטרוני. זאת, בעקבות פסיקה של בית המשפט הגבוה לצדק הישראלי, חודש קודם לכן, שאישר החלטה להגלותה לעזה בנימוק שהיא "שווה בגדה המערבית באופן בלתי חוקי" (רי מוניטור הומניטרי מחודש דצמבר 2009).

בניגוד להתפתחויות הללו ברחבי השפ"כ, בינואר הודיע שר הביטחון הישראלי, אהוד ברק, שיכיר רשמית בהחלטת ממשלה בת חמש שנים ועניק למכללה בהתנחלות אריאל שבשטח C של הגדה המערבית (סלפית) מעמד של "מרכז אוניברסיטאי", שלב קודם להכרה במוסד כאוניברסיטה לכל דבר. צעד זה עשוי להביא להגדלת המימון שמקבל המוסד,

1. בנוסף, חמישה פלסטינים בסך הכול נפגעו מידי כוחות ביטחון ישראליים במהלך תקריות במעורבות מתנחלים.
2. מעריכים ש-574 פלסטינים מצויים בסכנת גירוש בכפייה, נישול ועקירה בכפייה בשל תוכניותיהם של המתנחלים לשכונת שיחי גיראח.
3. לפרטים נוספים ר' OCHA, המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ, "הגבלת אלימות מתנחלים ופינוי מאחזים", נובמבר 2009.
4. ר' עקיבא אלדר, "ניר ברקת נגד מני מזוז: לא לבצע את הצו לפינוי בית יהונתן" הארץ, ה-22 בינואר 2010, ניתן להוריד באתר: <http://www.haaretz.com/hasite/spages/1144426.html>
5. כשלהי 2009 בדק המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ (OCHA) את הנתונים שלו על הריסות בירושלים המזרחית בשנת 2009, וישב אותם עם הנתונים של מספר ארגונים אחרים המתעדים הריסות בירושלים המזרחית, אחרי בדיקה ואימות של מספר דוחות תקרית, תיקן המשרד לתיאום עניינים הומניטריים את הנתון הכולל שלו לסך ההריסות ל-80 מקרים.
6. מעריכים שלפחות 28% מתוך סך הבתים הפלסטיניים נבנו תוך הפרה של דרישות התכנון והבנייה הישראליות, כך שעל 60,000 פלסטינים לפחות בירושלים המזרחית מאיימת סכנת הרס בתים.
7. שטחים אלה נסגרו מתוקף הסמכויות שניתנו למפקד הצבאי הישראלי מכוחו של צו צבאי מסי 378, צו בדבר הוראות בטחון, שהוכרז במקור בשנת 1970 ותוקן מאז פעמים רבות. בתוקף צו זה יכול המפקד הצבאי הישראלי להוציא צו המכריז על כל שטח שהוא כסגור. את מי שנכנסים לשטח כזה או שוהים בו כלי הרשאת המפקד צבאי, אלא אם הצו אינו חל עליהם מטעמים אחרים, ניתן לפנות מן האזור. הסמכות לפנות אדם השוהה בלי אישור בשטח סגור אינה חלה על אדם שחינו "תושב קבע של השטח הסגור". ר' "צו בדבר הוראות בטחון (יהודה ושומרון) (מס. 378), התש"ל - 1970, סעיף 90ג).
8. כך למשל, לפרטים על הקשיים עימם מתמודדים תושבי דרום חברון במאמציהם לקבל מעמד של "תושבי קבע", ר' "בצלם", "גירוש תושבי דרום הר חברון", פברואר 2000, עמ' 12-16.
9. לפרטים נוספים ר' OCHA, המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ, "הגבלת המרחב בשטח הפלסטיני הכבוש: משטר התכנון והבנייה שישראל מיישמת בשטח C של הגדה המערבית", דצמבר 2009.
10. חלוקתה של הגדה המערבית לשטחי A, B ו-C לא תאמה את השטח הבנוי של קהילות פלסטיניות. בלמעלה מ-400 כפרים פלסטיניים, חלק מן השטח הבנוי מצוי בשטח C. מבין אלה, כ-150 ממוקמים בשלמותם בתוך שטח C.
11. למידע נוסף, ר' OCHA, המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ, "הגבלת המרחב בשטח הפלסטיני הכבוש: משטר התכנון והבנייה שישראל מיישמת בשטח C של הגדה המערבית", דצמבר 2009.
12. נתון זה אינו כולל 84 מבין 93 מכשולי החסימה באתו שטח של העיר חברון המצוי בשליטה ישראלית, כמו גם 63 "שערי גדר" החולשים על תנועה פלסטינית אל שטחים חקלאיים שבדודו על ידי הגדר.
13. אף שהכוחות הישראליים המאיישים מחסומים עורכים דרך קבע בדיקות חזותיות מבחוס, לעיתים קרובות מתעקש סגל המחסום הישראלי על חיפושים פולשניים במכוניות, למעט במקרים בהם נוכח בכלי הרכב דיפלומט. על פי אמנת האומות המאוחדות בדבר זכויות יתר וחסינות (1946), רכוש ארגון האומות המאוחדות ונכסיו חסינים מפני חיפושים, ומשום כך סגל האו"ם מתוודר שלא להתיר עריכת חיפושים בכלי רכב.
14. סך הצרכים למיזמים בעזה, שדווחו באמצעות הפנייה המשולבת 2009, הגיעו לכדי 589.7 מיליוני דולר ארה"ב, ש-402.3 דולרים מתוכם קיבלו מימון (68 אחוזים). בנוסף הוגשו בקשות בסך 44.2 מיליוני דולרים למיזמים משותפים לגדה המערבית ולרצועת עזה, מהן זכו למימון 28.9 מיליוני דולרים ארה"ב (65 אחוזים).
15. כל המשפחות שקיבלו מסוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם מחסות מלבני עפר ישמרו על זכאותן לדירור מחודש, מרגע שהבנייה מחדש תתחיל.
16. אי-ביטחון בתחום המזון משפיע על 60.5 אחוזים ממשקי הבית ברצועת עזה, ו-16.2 אחוזים נוספים נחשבים פגיעים לאי-ביטחון בתחום המזון.
17. הסוכנויות הללו כוללות את סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם, תוכנית המזון העולמית, ארגון CHF, ארגון הסעד האסלאמי, CARE, Oxfam GB, ACS, המרכז הפלסטיני לחקלאות אורגנית, Premiere Urgence ומרכז המחקר הפלסטיני אמריקני.
18. האו"ם, משרד החקלאות ושותפים, "הערכת צרכים מהירה", ארתה אור בדוח המגזר החקלאי: השפעתו של המשבר בעזה, מארס 2009. לפרטים נוספים על גורמים המונעים מן המגזר החקלאי להתאושש, לצד הנזקים שספג המגזר במהלך מתקפת "עופרת יצוקה", אנא ר' במוניטור ההומניטרי מדצמבר 2009.
19. מידע התקבל ב-1 בפברואר 2010.
20. בנוסף הייתה בקשה ל-6.1 מיליוני דולרים ארה"ב למיזם משותף לגדה המערבית ולרצועת עזה, ש-1.7 מיליוני דולרים מתוכם מומנו (28 אחוזים).
21. האמנה בדבר זכויות הילד; ההכרזה האוניברסאלית בדבר זכויות האדם, סעיף 26; האמנה הבין לאומית בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות (1966).
22. המערכת לזכות לחינוך.
23. על פי אמצעי התקשורת הישראליים, ועדת התכנון והתקציב הישראלית מערערת על ההחלטה לשנות את שם המכללה למרכז אוניברסיטאי, ואף הכריזה כי חרף שינוי השם לא ישתנה המימון שמקבל מוסד החינוך; כמו כן המליצה הוועדה על חקירה משפטית שתגדיר באילו תנאים ראשים מוסדות חינוך להשתמש בתואר "אוניברסיטה".

ברשימה המפורטת לעיל ארגוני וסוכנויות או"ם וארגונים הומניטריים מקומיים ובינלאומיים המשתתפים בקבוצות עבודה מגזרית ומספקים בעקביות מידע עבור דו"ח המעקב ההומניטרי:

United Nations Children's Fund (UNICEF), United Nations Development Programme (UNDP), United Nations Development Fund for Women (UNIFEM), United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (UNESCO), United Nations Food and Agricultural Organization (FAO), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), United Nations Office for the High Commissioner of Human Rights (OHCHR), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Relief and Works Agency for

Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Special Coordinator for the Middle East Peace Process (UNSCO), World Food Programme (WFP), World Health Organization (WHO), Al Haq, Badii, Save the Children (UK), Defence for Children International – Palestine Section (DCI-PS), Oxfam GB, Palestine Hydrology Group (PHG), Campaign for the Right to Enter, ACF-E, AAA, ACPP, ACAD, and members of the Temporary International Mechanism (TIM).

*לפרטים ולמידע נוסף פנו אל יחזקאל ליינ, דוא"ל: LEIN@UN.ORG טל: 02-5829962

הנוסח המחייב הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_the_humanitarian_monitor_2010_02_15_english.pdf